

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	553-08-54
Дата	17 / 11 2015 г.

за първо гласуване на Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2016 г., № 502-01-87, внесен от Министерски съвет на 30.10.2015 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 11 ноември 2015 г., разгледа и обсъди Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2016 г., № 502-01-87, внесен от Министерски съвет на 30.10.2015 г.

В заседанието взеха участие г-н Ивайло Калфин, заместник министър-председател и министър на труда и социалната политика, г-н Гълъб Донев и г-жа Зорница Русинова – заместник-министри на труда и социалната политика, експерти от Министерството на труда и социалната политика, Министерството на финансите и Националния осигурителен институт, представители на социалните партньори и други неправителствени организации.

Законопроектът бе представен от Управителят на Националния осигурителен институт г-н Бисер Петков. В началото той заяви, че проектът на бюджета на държавното обществено осигуряване се основава на тригодишната бюджетна прогноза и е разработен съобразно бюджетните насоки на Министерството на финансите за съставяне на проектобюджетите за 2016 г. Законопроектът за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2016 г. е разработен при спазване на всички процедури, предвидени в законите и подзаконовите актове. Той е утвърден от Надзорния съвет на Националния осигурителен институт, одобрен е от Министерския съвет и е внесен по съответния ред и срокове в Народното събрание.

Отправна точка при съставянето на проекта на бюджета за следващата година е оценката за очакваното изпълнение на годишния бюджет за 2015 година. Отчетните данни към месец август показват, че приходите превишат плана с 3 %. В абсолютен размер приходите са 4 719,5 млн. лв. и това са 138,9 млн. лв. повече в сравнение със заложения план. В тях от осигурителни вноски са 4 700,3 млн. лв. (в повече 130,6 млн. лв., 2,9% повече от плана) и други приходи – 19,2 млн. лв. (8,3 млн. лв. повече от плана).

По отношение на разходите, които са 9 694,2 млн. лв., очакваното превишение, над планирания размер е 72,1 млн. лв. или с 0,7% повече. В тях разходите за пенсии са 8 421,4 млн. лв. или с повече 28,4 млн. лв., което е 0,3% повече разходи от плана; 21,2 млн. лв. 0,3% по-ниски разходи от плана без “великденска” добавка“ и краткосрочните

обезщетения – 1 200,9 млн. лв., което е с 43,2 млн. лв. или 3,7% по-високи разходи от плана.

Получени трансфери от държавния бюджет са 5 096,1 млн. лв. (50,6 млн. лв., 1,0% по-високи от плана).

Излишъкът в края на периода е 121,4 млн. лв.

В проекта на бюджета на ДОО са заложили следните социалноосигурителни параметри: средногодишен брой осигурени лица 2 763 295 или с 9450 повече от очаквания брой за тази година; ръст на средния осигурителен доход през 2016 година 4,4 на сто, или очакван размер 755,42 лв.; средногодишен брой пенсионери - 2 186 245 или нарастване с 7355; броя на средногодишен брой безработни лица с право на обезщетение за безработица 91 618 или намаляване със 7 780 спрямо тази година.

В областта на приходите спрямо действащото законодателство са заложили политиките, свързани с промените в КСО от месец юли тази година, които започват действието си през 2016 г., както и запазените размери и съотношения на осигурителните вноски за фондовете за ДОО.

В проекта на бюджет е отразена новата структура и новата фондова организация на социалното осигуряване, свързана със създаването на новия фонд „Пенсии” за лицата по чл. 69. По отношение на трансферите от държавния бюджет за фонд „Пенсии” на ДОО е отразено отпадналото участие на държавата във финансирането му в размер на 12% върху сбора от осигурителните доходи на всички осигурени лица.

Със законопроекта се предлага нарастване на минималните осигурителни доходи по основни икономически дейности и групи професии със средно 8,6% в сравнение с 2015 година и ефект върху приходите около 80 млн. лв. увеличение. Договорените минимални осигурителни доходи са за 48 икономически дейности и са със средно увеличение спрямо 2015 година от 7,50 на сто. За останалите 37 икономически дейности където не са постигнати споразумения е приложено административно увеличение на минималните осигурителни доходи със същия процент. Заради това, че е заложен и минимален осигурителен доход равен на заложените от 420лв. размер на минималната работна заплата от началото на 2016 година, средното нарастване е с 8,6 на сто.

Запазва се диференцирания минимален осигурителен доход за самоосигуряващите се лица съобразно облагаемия им доход за 2014 година, съответно на 420 лв., 450 лв., 500 лв. и 550 лв.

Предвидено е увеличение на минималния осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители от 300 лв. на 330 лв. от 1 януари следващата година. Запазва се размерът на максималния осигурителен доход за всички осигурени лица на нивото от тази година 2600 лв. Не е предвидено да се правят вноски за фонд „Гарантирани вземания” на работниците и служителите през 2016 година, като максималния размер на гарантираните вземания остава 1200 лева.

В резултат от прилагането на изброените политики по отношение на приходната част се залага нарастване на приходите с около 400 млн. лв. или ръста е 261 млн. лв. спрямо очакваното изпълнение на бюджета за приходите за тази година.

Основните политики по разходите, заложи в проектобюджета на държавното обществено осигуряване са следните:

Увеличават се с 2 месеца необходимата възраст и осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал.1 и ал.2 от КСО - 63г. 10 м./38 г. 2 м. - за мъжете и 60 г. 10 м./35 г. 2 м. - за жените;

Увеличава се с 2 месеца необходимата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал.3 от КСО - 65 години и 10 месеца за мъжете и за жените;

Въвежда се минимална възраст за пенсиониране за работещите в сектор „Отбрана и сигурност“ - 52 години и 10 месеца;

Продължава се отпускането на пенсии за ранно пенсиониране на лицата от първа и втора категория, които не отговарят на условията за пенсиониране по чл. 168 от КСО;

Въвежда се ранно пенсиониране с намален размер на пенсията до 12 месеца преди необходимата възраст по чл.68, ал.1 от КСО;

Пенсиите за трудова дейност се осъвременяват от 1 юли 2016 г. с процент равен на 50 на сто от индекса на потребителските цени и 50 на сто от нарастването на средния осигурителен доход през 2015 г.;

Увеличава се минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст от 1 юли 2016 г. от 157,44 лв. на 161,38 лв.;

Запазва се максималният размер на получаваните една или повече пенсии на нивото от 1 юли 2015 г. - 910 лв.;

Въвеждане на възможност за преизчисляване на отпуснатите до 31 декември 2015 г. пенсии с намален индивидуален коефициент на лицата, които до 31 декември 2016 г. изберат да прехвърлят средствата от индивидуалните си партии в Универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии” и фонд “Пенсии за лицата по чл. 69” на ДОО;

Запазва се минималният дневен размер на обезщетението за безработица - 7,20 лв. и ограничението му на ниво от 60 на сто от осигурителния доход на лицето преди загубата на работа;

Запазва се периодът, от който се изчисляват краткосрочните обезщетения при временна неработоспособност - 18 календарни месеца, а при безработица и бременност и раждане - 24 месеца;

Запазва се периодът на изплащане на паричното обезщетение за бременност и раждане - 410 дни;

Размерът на обезщетението за отглеждане на малко дете от една до двегодишна възраст се запазва на 340 лв.;

Запазва се размерът на еднократната помощ при смърт на осигурено лице - 540 лв.

По отношение на Консолидирания бюджет за 2016 г. управителят на Националния осигурителен институт посочи следните числа:

Приходи и трансфери – общо 10 046,4 млн. лв., в т.ч.: от осигурителни вноски 4 969,5 млн. лв.; от неданъчни приходи 12,1 млн. лв.

Трансфери от централния бюджет – 5 065,9 млн. лв., в т.ч.: за ДОО – 346,6 млн. лв.; за покриване на недостига от средства – 4 719,3 млн. лв.

Разходи и трансфери – общо 10 044,3 млн. лв., в т.ч.: за пенсии – 8 740,0 млн. лв.; социални помощи и обезщетения – 1 223,5 млн. лв.; служби по социално осигуряване – 73,6 млн. лв.; предоставени трансфери – 7,2 млн. лв.

Фискалните параметри и разходи по отношение на пенсиите за 2016г.:

Прогнозен среден размер на пенсията на един пенсионер – 331,62 лв.; ръст на пенсиите – 3,5%, при очакван размер за 2015 г. 320,55 лв.; осъвременяване на пенсиите от 1 юли 2016 г. – 2,5%; системен коефициент на зависимост – 79,1%; брутен коефициент на заместване на дохода – 43,9%; нетен коефициент на заместване на дохода – 58,6%; разходи за пенсии – 8 700,0 млн. лв.; разходи за пенсии като % от БВП – 9,9%.

Разходи за социални помощи и обезщетения за 2016 г., в суми и проценти:

Парични обезщетения за майчинство – 453,5 млн. лв., 37,1%; парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване – 416,8 млн. лв., 34,1%; парични обезщетения за безработица – 324,8 млн.лв., 26,55%; парични обезщетения за временна неработоспособност поради трудова злополука и професионална болест – 8,3 млн. лв., 0,7%; парични помощи за профилактика и рехабилитация – 17,9 млн. лв., 1,5%; други – 2,3 млн.лв., 0,2%.

Разходи за службите по социално осигуряване – 73,6 млн. лв. (0,73 на сто от общите разходи) в т.ч.: разходи за персонал – 51,7 млн. лв.; издръжка – 15,2 млн. лв.; капиталови разходи (ремонт и придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи) – 6,1 млн. лв.; отбрана и сигурност – 0,07 млн. лв.

Консолидираният проектобюджет на държавното обществено осигуряване за 2016 г. се очаква да приключи с недостиг в размер на 4 719,2 млн. лв. За да се балансира проектобюджетът на нула, този дефицит следва да се финансира от държавния бюджет под формата на допълнителен трансфер за покриване на недостига от средства.

По проектобюджетите на отделните фондове за 2016 г. резултатите са следните:

Фонд „Пенсии” – недостиг от 4 353,3 млн. лв.; фонд „Пенсии за лицата по чл. 69” – недостиг от 204,0 млн. лв.; фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност” – недостиг от 0,01 млн. лв.; фонд „Трудова злополука и професионална болест” – остатък от 95,6 млн. лв.; фонд „Общо заболяване и майчинство” – недостиг от 90,0 млн. лв.; фонд „Безработица” – недостиг от 102,8 млн. лв.; бюджет на Националния осигурителен институт – остатък от 4 654,5 млн. лв.

Бюджет на Учителския пенсионен фонд за 2016 г.:

Активи към 31.12.2015 г. – 466,0 млн.лв. (очаквано изпълнение)

Активи към 31.12.2016 г. – 524,2 млн.лв. (по законопроекта)

Бюджет на фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите” за 2016 г.

Активи към 31.12.2015 г. – 275,0 млн.лв. (очаквано изпълнение)

Активи към 31.12.2016 г. – 299,3 млн.лв. (по законопроекта).

След представянето на законопроекта се състоя дискусия, в която взеха участие народни представители Димитър Байрактаров, Георги Гъоков, Хасан Адемов, Димитър Танев. Бяха зададени въпроси и направени коментари по отношение на инвалидните пенсии, тавана на пенсиите, размерите на минималните осигурителни доходи на земеделските производители, дефицитите на отделните фондове на държавното обществено осигуряване, запазените разходни и приходни политики, швейцарското правило, социалните ефекти на бюджета върху различните обществени групи и др.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати:

7 гласа „за“, 7 гласа „против“ и без гласове „въздържал се“ ,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да не подкрепи на първо гласуване Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2016г., № 502-01-87, внесен от Министерски съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ